

SZARVAS ÉS VIDÉKE

1905. /16.évf./

jan. 8-dec. 24.

2-52.szám.

Hiány: 1.sz.

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:Belicey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

BÉLYEKEZETLEN LEVELEK EL NEM FOGLADATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Elfizetési árak:Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.**Kiadóhivatal:**Belicey-utca 11. szám (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.Kiadó s laptulajdonos **SÁMUEL ADOLF****Históriai idők.**

Históriai időkkel élünk. Közeledik a hazafiúi meggyőződésnek nagy erőpróbája. Add, mindenható Isten, hogy jóra forduljon minden!

Egymásra torlódnak a nagy események s nagy khotiku zűrzavar támad és nincs az a lángész, aki tisztán látna az egyének és szenvedélyek eme nagy forrongásában. Nem mondja azonban senki, hogy új, szokatlan események színhelye most Magyarország. Az a hőskötemény, vagy- Isten ne adja- az a tragédia, melynek most éljük át idegrázó első jeleneteit nem egyszer játszódott le már a magyar nemzet színpadán. Ússuk fel a történelem könyvét és látni fogjuk, hogy a XVI. század óta nem pörget le ötven esztendő anélkül, hogy a szorongatott, belső zavarokkal küzdő Magyarország erejének tudatára ne ébredt volna s honszeretetének, a világhivatása tudatának döntő bizonyítékát ne szolgáltatva volna. Meg-megrendült Európa a magyar tetszhalott minden egyes ébredésekor, ellenségeink fokozott gyűlölettel támadtak ellenünk, harátaink bátoranul lelkesedtek értünk és akár győztünk, akár levertek bennünket a multak erőpróbáiban, mi magyarok azt az eredményt mindig elértük, hogy demonstráltuk, hogy vagyunk és maradni fogunk, mert országunknak és fajunknak világhistóriai bivatása van! Igen, a mi fajtánk különbb, mint a körülöttünk élő népeké, szívósabbak, ideálisabbak, vitézebbek és politikailag érettebbek vagyunk, mint a kö-

rülöttünk és közöttünk élő németek, oláhok, szerbek, lengyelek és csehek — itt a história, amely ezt bizonyítja. Hol van Lengyelország és Csehország, a középkor e két hatalmas birodalma? Hova sülyedt Törökország? És hol vagyunk mi e nemzetek fölött?

Ezen a históriai alapon álljon minden becsületes magyar ember, midőn az urna elé járul néhány nap múlva, hogy népképviselőt magyar fajtában, hogy az, daczára a modern idők változásainak, az internacionális izü kultúra és műveltség hatásainak daczára-alapjában véve még most is az a nagyra hivatott, öntudatos fajta, amely a multban volt. S legszebb polgári jogát ez a nép most is úgy fogja gyakorolni, mint ezt tették hajdanában az ősök, midőn viharfelhők gyűltek a magyar szemhátára.

Mert ismétljük: históriai időkkel élünk. Ez a választás nem a folytatását a régi állapotnak jelenti, hanem vagy a végét, vagy valami új stádiumnak kezdetét. Forduló pontra jutott az ország története, és ezért szavazzunk tiszta hazafiúi meggyőződésből és szavazzunk azok helyét is, akik ez idő szerint még kívül állanak az alkotmány sánczáin, de már előre látható rövid időn belül megkapják, meg kell, hogy kapják a szavazati jogot.

Nem politizálunk, nem is korteskedünk. De riadót, ébresztőt fujunk a magyar nemzet élő lelkiismeretének, hogy teljesítse habozás nélkül azt a kötelességet, amit reá ró „a hant, amely ide köt.”

Vigyázzunk! Egész Európa szeme rajtunk van!

Az idők ily válságosra való fordulásának nem a magyar nemzet az oka. A magyar levégőben nem volt benne a vihart jelentő villamos feszültség kívülről importálták hozzánk a zaklató izgalmakat. Ha ez cél volt, hát ez el van érve. A polgárság lázmérőjében mind magasabbra száll a higany. De ez a láz nem a betegsége, hanem a fejlődő, izmokat repeszteni készítő férfiúi erőé. Ez a láz a mi becsületünkre válik s bizonyítja azt, hogy bármily rohamos gyorsasággal tornyosuljanak is fejünk fölé az események, mi a szükséges gyorsasággal tudunk felemelkedni a helyzet magaslatára ott, ahol lázasnak, lelkesnek, izgatottnak lenni az ország érdeke, ellenben nyugodtnak hidegvérűnek vagy közönyösnek lenni — a históriai Magyarország veszedelmét jelentené. Ez a vezzeletem nem létezik és nem is fog létezni. A magyar polgárság tudja a kötelességét most is, éppen úgy mint tudta a multban is, amikor eget-földet rázó hangon kiáltotta oda azoknak, akiket illetett, hogy: „Elég volt! Eddig és ne tovább!”

Sajnos, hogy a közgazdasági és társadalmi, valamint a helyi érdekek is egészen háttérbe szorultak az ország nagy eseményei folytán. De most a haza hi bennünket, ami mindennél a legszentebb, éljünk tehát a hazának. Mert minden más érdek a haza jól felfogott érdekében merithet csak erőt, éppen úgy, mint az élet a Földön a Nap sugaraiból.

TARCZA.**A régi mesterség.**

A tengerparton két ifju járkál karonfogva. Az egyik költő volt, a másik gabonakereskedő. Ha mind a kettő költő, vagy mind a kettő gabonakereskedő, nem is sétálnak karonfogva. Vagy ha úgy sétálnak is azon igyekeznek, hogy az egyik hogyan boszantsa, vagy hogyan csapja be minél jobban a másikat. Igazonban mulattattak egymást. Jókendő nevetségüket e elkapta a szél, mely gyöngyöden fodorozta a hullámokat s szétszálalta az égen a felhőket, úgy hogy gyönyörűen kisütött a kellemes, enyhe téli nap.

A téli verőfényben sütkőrezve, egy kövér ur jött velük szemben. Igen lassan ballagott, látszott, hogy nehezebbre esik minden lépés. Csakhamar ki is fáradt és lihegve telepedett le egy lóczára. Szolga jött utána, aki gondosan bebugyolálta a térdét a vörösescsikos, sárga takaróba. Az öreg ur szivarra is gyujlott, de azt is hamarosan eldobta. Végtelen unalom, lanyarság, elégedetlenség ült az arcán. Pepig körülötte legszebben virultak a babérligetek. A legvigabb keringő hangjai csattogtak ide a zenekar pavillonjából s a legdivatosabb ruhájú, legpompásabb asszonyok rajzoltak előtte a nyüzsgő tengerparti sétauton.

A két fiatal ember tisztes távolban a kökorkálthoz támaszkodott, amelyen nagy buzgalommal törekedett átcsapni egy-egy merészebb hullám. Ugy nézték az

öregot. A kedvetlenség élő szobrát itt a zajos, színes életvidorság közepette. Az egyik, a költő, megszólalt: — No végre az eszembe jutott, miért tűnik föl előttem ennek az urnak az arca oly ismerősnek.

— Miért?

— El se hinném, ha nem tudnám bizonyosan. Pedig hát valamikor ugyan sokat kiabáltam a nagyságos urra: Hé, pinceszér, még egy fröcsesőt!

— Ne mondd.

Ott fülkőzött, egy kis budai koreszmában, hóna alatt az asztalkendővel. A történeti igazságnak tartozom azzal a kijelentéssel, hogy az asztalkendő nem is volt valami tiszta. De ezt megbocsátottuk a kis koreszmának, amely különben roppant barátságos fészek volt. Sokan jártunk oda írőemberek, ha egy kicsit vidékre akartunk menni. Mert hiszen tudjuk, hogy Buda már vidék.

— Hát aztán hogy viltó föl ennyire az Isten a dolgát?

— Tudom is én. Én bizony nem kísértem figyelemmel a pályáját. Annyit hallottam róla, hogy a gazdája később meghalt s ő feleségül vette az özvegyét. Azután egymásután annyi házát rakott Pesten, hogy én még tán légvárat se építettem annyit. . .

E pillanatban két karsu, prémes-boás hölgy tünt föl az ifjak előtt. Nem filozofáltak tovább a szerencse forgandóságán, hanem nyomban utána eredtek a két andaluziai szemű tüneménynek és a gabonakereskedő éppen oly hévvel, sőt határozottan ügyesebben kezdett udvarolni a maga ideáljának, mint a hivatásszerű trubadur. Ott hagyták a ritkuló haju, öreg urat. aki mo-

gorván nézett a térdére esavart plédre. Talán arra gondolt, hogy mikor pinceszér volt, bezzeg jobban birta a lábait, mint most. . .

II.

Az előkelő ur, aki után szolgálta hozta a finom, gyapjas takarót, valóban a Három hársfa pinceszére volt hajdanában. Hűségösen kiszolgált a vendégeket s még hűségesebben szolgált az ő piros-pozsgás ténsasszonyának. Tovább kellett ezért az asszonyért szolgálni, mint Jákóknak a Lában leányáért. De kitarlott mellelte tántoríthatatlannul, pedig a megtakarított pénzből lett volna módja önálló üzletet is nyitnia. S Isten látja a lelkét: nem is azzal a számitással cselekedte ezt, hogy a Három hársfa göthösködő, vén gazdáját majd csak elszólítja az Ur az árnyékvilágból s akkor ő veszi át a kíváncsú örökséget; a még mindig helyre menyeskét és a virágzó vendéglőt. Vannak még önzetlen, nagy szerelmek a világon, amilyenekről nem zengenek a költők, akik nem tartják elég poétikus tárgyának a pinceszér szerelmét az ő gazdasszonya iránt. De végre is bekövetkezett, aminek a történelem logikája szerint be kellett következnie. S akkoron Gyuszi a szabad levégőben merészen csattogtatni kezdte a válallkozó kedve szárnyait. Kiröppent a budai zugocskából egy fényes, hatalmas balparti szállóba, melyet kibérelt s a legmodernebb kor igényei szerint rendezett be, mint azt még a külföldi vasúti várótermekben elhelyezett reklámjai is oly ékesen hirdették. S mint a költő ott a tengerparton oly találoan mondotta: más ember még légvárat sem épít annyit, mint ahány csifra,

Hirdetmény.

Alólírott községi előljáróság közhirre teszi, hogy a kanyaró betegség járványszerű fellépése miatt a községi közegészségügyi bizottság járvány bizottsággá alakult át s a lakosságot a járvány terjedésének megakadályozása végett a következő övrendszabályok szigorú betartására hívja fel:

I. Ragályos betegség mint a himlő kanyaró, vörheny difteritisz, tifusz-észlelése esetén köteles a családfele esetről-esetre a község előljáróságánál azonnal jelentést tenni és azonnal orvost hívatni, mert mulasztás esetén a családfele az 1879. XL. t. cz 99 §-a értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog sújtatni.

2. Azon házak melyekben ragályos betegség van, kívülről vörös keresztet czédulával fognak megjelölni s állandóan zárva tartandók.

Az ilyen házakból csak felnőttek távozhatnak, oda idegenek be nem mehetnek s onnan élelmi szerek ki nem vihetők. Ennek szigorú ellenőrzésével a községi rendőrség bízott meg.

A vörös keresztet czédula csak a lakás kimeszelése, kitakarítása után csak a hatóság által távollitható el.

3. Abetegség megszűnte után a szoba falai azonnal be kell meszelni, a szoba földjét és a butorokat forró luggal lemosni, a betegről levetett ruha és ágynemű lúgos vízben kifőzendő, az értéktelen tárgyakat pl. a szalmazsák szalmája azonnal elégetendő.

4. Ha a lakás viszonyok megengedik, az egészséges gyermekektől a megbetegedettek elkülönítendőek és az ilyen házból sem ovodába sem iskolába járni nem szabad.

Az iskolából távol levő gyermekek ha akár betegség akár hozzátartozóik betegsége miatt vagy bármi más okból voltak az iskola látogatásában akadályozva, a tanítók által csak akkor engedhetők be az iskolába, ha orvosi bizonyítványt hoznak, hogy a járvány tovább terjesztésének veszélye nélkül járhatnak iskolába.

5. Ha a ragályos betegség halállal végződik sem virrasztani sem halotti tort tartani nem szabad.

A halott e célra szolgáló külön halotti kocsin szállítandó ki.

A községi rendőrség fogja ellenőrizni, hogy a temetésen csődület ne legyen és hogy ott gyermekek meg ne jelenjenek.

6. Ragályos betegségben elhalt egyén hulláját a külterületről a községbeli házakba elhelyezni nem szabad, ilyenek egyenesen a temetőben lévő hullaházakban helyezendőek el.

Szarvason, 1904. december hó 17-én.

Salacz József
főjegyző.

Grimm Mór
bíró.

Hasznos tudnivalók a ragályos (himlő, vörheny, kanyaró, difteritisz, tifusz) betegségekről.

A difteritisz, vörheny, kanyaró és himlő leginkább a 2-12 éves gyermekek betegsége, de felnőttekre is ragályos. Ha valamelyik gyermek lázas, fejfájásról vagy torokfájásról panaszodik, könnycsurgás, köhögés, tüsszentés észlelhető nála, úgy azonnal fektessék ágyba és hozzá rögtön orvost hívjanak.

Ha a családban több gyermek van, úgy az egészségesek a betegtől a mennyire csak lehet különíttessék el.

Az ágyba fektetett beteg az orvos rendeletéig ágyban tartandó, testvérei vagy a vele egy szobában lakó óvoda vagy iskolaköteles gyermekek a lakást el nem hagyhatják, felnőttek a lakás elhagyása előtt kezeiket mossák meg és más ruhát váltanak.

A ragály érintkezés. utján terjed, miért is a vörös keresztrel jelzett házak állandóan zárva tartandók és oda idegeneknek tilos a bemenet.

A vörös keresztrel jelzett házakból az élelmi szerek — különösen pedig a tejnek kivételével — tilos.

A beteg környezete figyeljen arra, hogy a beteg által használt pohár, edény, evőeszköz, játékszer és minden egyéb tárgy más egyén által ne használtassék.

A betegség elmulta után, a szoba fala újra meszeltessék, a szoba földjét, a butorzatot luggal mossák le, a beteg által használt fehér és ágynemű lúgos vízben főzendő ki és a hatósági fertőtlenítőt működésében támogassák.

Ragályos betegek elhalálozása után a virrasztás, halotti tor tartása tilos, ugyisint eltilatik a temetésen való gyülekezés vagy gyermekek énekeltetése.

Mindenben — úgy az utcán, mint házatán — és a lakásban nem különben testén és ruházatán mindenki a legnagyobb tisztaság fenntartására törekedjék. Gyakran separtassanak, suroltassanak, meszeltessenek, a szoba földjét gyakran mázoltassák. Lakóhelyeiket naponta legalább kétszer jól szellőztessék, fürödjének, mosakodjanak.

Az étkezésben és italok élvezetében mértékletesek legyenek, romlott hús, éretlen vagy túlérett gyümölcs élvezetétől tartózkodjanak, meghűléstől őrizzék meg.

A kufak kitisztíttassanak, környékük kíváloan tisztán tartassék, szemét és trágya az udvarból kihordassék.

Az orvos rendeletei szigorúan és lelkiismeretesen megtartandók és a beteg körül a kuruzslás a legszigorubbán eltiltatik. A ragályos betegségek továbbterjedésének megállítására csak az esetben várható, ha a hatóság rendeleteit melyek a közjót célozzák és a közegészségnek szolgálnak mindenki megtartja, ennél fogva elvárja a hatóság, hogy az érdemes lakosság a saját érdekében is a legnagyobb készséggel és jóakarattal eleget fog tenni a hatóság rendeleteinek.

HIREK.

-- A községi képviselőtestület 1905. január hó 7-én d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal és határozatokkal: 1. a 904. decz. 29-iki közgyűlés hitelesített jkönyvének felolvasása. 2. Jelen közgyűlés jkönyvének hitelesítésére dr. Dancs Szilárd és Sterbetz Gábor lett felkérve. 3. A folyó évi február 15-ére legkegyelmesebben összehívott országgyűlésre vonatkozó legfelsőbb kézirat hódoló tisztelettel tudomásul vétetett és a központi választmány erről értesítettik. 4. Demcsák József fővégrehajtó és tsai eskütétele. 5. Czinkóczi János és társai felebezése a Mezőtur felé létesítendő utra vonatkozó 288—904. kgy. számú véghatározat ellen. A kellő időben beadott felebezés felterjesztendő a törvényhatósági bizottsághoz. 6. Előljárói jelentés arról, hogy a gyámpénztár a községi főpénztári tisztség kezelésébe átadott. Tudomásul vétetett. 7. Az iskolaszék javaslata Dimény Julia ovónő részére adott 6 heti szabadságidőre helyettes alkalmazása iránt. A tanács javaslatára a helyettesítési díjak megszavaztattak s a szabadságolás tudomásul vétetett. 8. Weiczner Gábor kérvénye záróra meghosszabbítása iránt. Az előljáróság ja aslatára a kérésnek hely nem adatott.

-- Az országgyűlési képviselőválasztás községünkben mint hírlík f. hó 26-án fog lezajlani. A szabadelvű párt jelöltje dr. Kresmárik János, az ellenzéki Havjár Dani. Mindkét párt erősen készülődik a fontos aktusra és előreláthatólag heves harc fog lefolyni a kerület képviselőiségeért.

-- Szilveszter éjszakáján. szépen sikerült tombola estélyt rendeztek a Garay testvérek az Árpádban. Nagyszámu közönség gyűlt egybe az ó esztendő búcsúztására, s az új, a remélhetőleg jobb üdvözlésére. Kedélyes hangulat uralkodott a jelenvoltagekon: Éjfélkor elsőtűlték a termek s az ablakok előtt gyönyörű színpompájú tűzijáték fogadta az érkező esztendőt. Utána tánczra perdült a hamisítatlan vérű fiatalok. A jelek-ből ítélve, az augurok kitűnő és vig esztendőnek ígéri a mostanit. Adja az Ég, hogy olyan is legyen mindvégig, mint a milyen az első óráiban volt!

-- Képviselőjelölés. A szarvasi függetlenségi és 48-as párt f. hó 8-án délután 2 órakor a központi vendéglő nagy termében nagy pártgyűlést tart, melynek tárdyai: 1.) megalakulás, 2.) tisztek és végrehajtói bizottság választása, és 3.) képviselőjelölés.

-- Eljegyzés. Róth János, a budapesti Rókus kórház hivatalnok, eljegyezte Belopoczky Mariskát Szarvason.

-- Éretlen könnyelműség. Csütörtökön egy főgymnasiumi tanuló uri passziójának esett áldozatul egy polgári leányiskolai növendék. A diák fiakkorbe dobta magát és az utcákon kocskázva flóbertjével verebekre lövöldözött. Közben vigyázatlanságában veréb helyett egy ártatlan galambot, egy polgárista leánykát karján talált az elhibázott serét. Reméljük, hogy egy a rendőrség, mint a főgymnasium tanártestülete a bűnöst kinyomozza és szigorúan megbünteti ezen hallatlan botrányos éretlenségeért.

óriási bérpalotát vásárolt és épített a főváros legforgalmasabb pontjain. A legpompásabb palotában az egykori lóto-futó borfiu lakott: a lépcsőház falait aranyos márványlapok borították s puha szőnyeg virágosvénye vezetett az emelet légszesszfűtéses termeibe. A lóto-futó borfiu bizony most már naphosszat karosszékbe üldögélt s lassankint belehízott abba a tekintélyes karosszékbe. S lassankint a szó szoros értelmében fuldokolni kezdett a saját zsirjában s az egyetem összes nyilvános és magán-tanárainak dolgot adott, hogy a külbömbnél-külbömb bajaiból kigyógyítsák.

— Tanár ur, a májam fáj.
— Tanár ur, hangyák mászkálnak a lábamban.
— Kedves professzor ur, ez az orvosság nekem nem használ. Irjon kérem másikat!

— Betegemben jöttem haza a fürdőből, mint ahogy odamentem Segítsen rajtam, az Istenért!

A nyilvános és magántanár urak rájöttek, hogy a legtöbb betegség az öreg ur pihent képzeletének lidérczjátéka, s ha szegény ember: talán ki is gyógyítják egy jókora adag gorombasággal. De mivel gazdag ember volt: óvakodtak ilyenformán kigyógyítani, s csak irtak neki a szívárvány minden színeiben játszó orvosságokat, s küldöztették a szélrőzsa minden irányába, ahol az öreg ur kiállotta a legkülömbözőbb gyógymódokat, amely gyógymódok csak egyben hasonlítottak egymáshoz teljesen: hogy méregdrágák voltak mind...

III.

Természetesnek fogjuk találni, hogy Hajnács György ur abból a fürdőből sem jött haza gyógyultab-

ban és jókedvűen, ahol szerencsénk volt vele találkozni. Végtelen elkeseredésében még talán leugrik a palotája harmadik emeletéről, ha ekkor nem akadt olyan szórakozásra, amely még az ő eltespedt életkedvét is fölvilanyozta. Ezt a szórakozást egy összelöppörödött, vézna csillogó szemű emberke ajánlotta neki, minden költöket és szónokokat megszágyenítő tüzes és színes ékes-szózással festette le előtte az aranyhegyeket, amelyeket a börzén — mint mondotta — egy kézfogás alatt nyerni lehet. A csillogó szemű, fürgé egyik-ember fel tudta kelteni hősrünk érdeklődését, sőt állandóan le is tudta kötni, mert minduntalan valami meglepetéssel szolgált neki. Be kell azonban vallanunk, hogy e meglepetések többször voltak kellemetlenek, hogy e meglepetések többször voltak kellemetlenek, mint kellemesek, úgy hogy Hajnács ur egyszer csak azon vette észre magát, hogy házai roskadoznak az adósságok terhe alatt talán bizony össze is rognának, ha nem volnának oly szilárdul megépítve.

— Hja, a szerencse olyan, mint a makacs automata. Dobálni kell a torkába a pénzt, amíg végre busásan visszaadja, vigasztalja a zsörtölődő öreg urat a egyik-ember.

De a szerencse automatája, ugylátszik, végképp elromlott a hajdani főpinezér számára. S egy gyönyörű tavaszi reggelen fölkele Hajnács ur a karosszéke lágy lágy öléből, hogy e tömeggondnokához menjen. Ugyancsak szaporázta a lépteit, amikor hazatérőben volt. Felesége, aki valamikor dalolva sütő-főzött a konyhán, vörösré sirt szemmel fogadta.

A férfi ott sündörgött körülötte. Nem tudta, ho-

gyan kezdjen a vigasztaláshoz. Utoljára is színto haragosan szólt reá:

— Hát te miért sirsz?
Az asszony kerekre nyitotta szeméit. Talán nincs is eszénél az ura, hogy nem tudja, mi történt velük.

— No igen, azt kérdezem, hogy miért sirsz? Hiszen nem jutottunk ám egészen tönkre. Maradt még elég pénzünk, amivel kézdhetünk valamit!

Az asszony kedvetlenül legyintett a kezével:
— Ugyan, mennyi pénzünk maradhatott?
— Hajnács büszkén fölemelte a fejét:
— Ötszáz forint!

De már erre elnevette magát az asszony. Csak úgy hangzott a kacagása.

— Ötszáz forint! S te ennek örülsz oly bolondul?

— Ennek hát! — kiáltott Hajnács ur, s most már komolyan megharagudott az asszonyra. — 500 forint nagyon sok pénz. És én már tudom is, mit kezdok vele. Te, egy valóságos kis aranybányára akadtam. Egy kis korcsmára Budán. Három gyár is van mellette. A munkások mind oda járnak. Azt is megtudtam már, hogy nem hazugság, hanem tiszta igazság, a mit a hirdetés mond, hogy az üzletet családi körülmények miatt adják el. A gazdája meghalt, a felesége meg süketnéma, rokonaihoz fog félrevonulni. Még ma kibé-relem. Holnap már oda is költözünk.

S gyors, fürgé léptekkel mérte Hajnács ur föl s alá a szobát, mintha már vendégei szőlitanák egyik asztaltól a másikhoz. És csupa ruganyosság, csupa életkedv lett újra az egész ember. Csakugyan kibérelte a kis korcsmát — és soha többé nem fáj a mája, soha többé nem bántotta az életunalom. A tudós tanárokat nem tudta volna megfizetni, de hál Istennek, nem is volt rájuk szüksége. A régi volt ismét, a régi munka egészséges, vidám, faradhatatlan robotosa...

S A S E D E

— **Megfagyott ember.** Ugyancsak erőiesen kopogtatott be hozzánk a tél. Kemény hidege a szobájába tiz' mindenkit s az utcán csak sürgös és fontos dolgalk után futkosó alakokat lehet látni. A hideg, csipős északi szél pedig a velőt is megfagyasztja az ember csontjaiban. S ebben az óriási hidegben, midőn a hőmérő higánya leszáll a fagypontra alá 24 fokkal, egy kissé több szeszt szedvén magába jó Molnár Mátyás, a Szilveszter éjszakáján hazafelé mentében elbukott. A magával tehetetlen ember ott a földön elszunnyadt s a rettentő hideg örökre elaltatta. Reggel az arra járók lelték meg kövé fagyottan s bevitték a kózkórházba, honnan felboncolás után kedden eltemették.

— **„Millennium”-telep Nagyösz.** Egyik gazdasági ág sem fizet úgy mint a szőlőművelés. Az állami fegyület és állami segélyvel létesített „Millennium”-telep a legmegbízhatóbb öntvény beszerzési forrás; ezen öntvénytelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban, ezen mintatelep Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezett szőlőtelepévé fejlődött, miről tanuskodik a következő közjegyzőileg hitelesített BIZONYÍTVÁNY. (B. H.) Alulírottak ezennel igazoljuk hogy Buding Károly nagyösi lakos, földbirtokos, a „Millenniumtelep” tulajdonosa 1027 drb. „Elismerő és hála nyilatkozat”-ot mutatott fel előttünk, nemcsak Magyarország minden vidékéről, hanem sokat a külföldről is. Az elismerő nyilatkozatok tartalmából arról győződöttünk meg, hogy Buding Károly teleptulajdonos vevői közé sorolja nemcsak a legelőkelőbb uradalmadat, hanem gazdasági egyesületeket, hegyközségeket, szövetségeket, erkölcsi testületeket, társaságokat s igen nagy számban magán-szőlőbirtokosokat is, kik közül — mint arról más is személyesen meggyőződhetik — számosan 50,000 100,000 200,000 drbós tételekben szerezték ugyancsak a fentemutott nyilatkozatokat alapján legnagyobb meglepődélükre szőlőszeti terményszükségleteket. Mindezek valódiságáról kész örömezt teszünk tanubizonságot. Temesvár, 1904 évi augusztus hó 19-én. Schadeck Mihály s. k. Maschek Brunó s. k. (B. H.) Az általam alulírott helyen és napon 873/1904 ügyszám alatt felvett jegyzőkönyv alapján ezennel bizonyítom, hogy az általam személyesen ismert Sadeck Mihály úr takarékpénztári igazgató, szabadfalui lakos és Maschek Brunó jogszigorító temesvári lakos, fentebbi bizonyítványt előttem sajátkozzulag írták alá. Kelt Temesvárott, (1904) ezerkilencszáznegy évi augusztus hó (19) tizenkilencedikén S. u. s. k., mint Dr. T. T. Temesvári kir. közjegyzőnek a temesvári közjegyzői kamara 569/1903. számú rendelvényével kirendelt helyettese. (P. H.)

— **A lakás ékessége a tisztaság.** Semmi sem árulja el jobban minden lakásnak a tisztaságát, mint az arany, ezüst, réz és fémből készült tárgyak fényessége. De ezen fény nagyon hamar eltűnik vagy egyáltalában el sem érhető, miután fényesítő paszta lesz használva és nem a szaktekintélyek által kintűnek elismert Fritz Schulz jun. Akt. Geselsch. Leipzig und Eger-féle „Globus Putzkezstract”, mely a legjobban tisztít és vele remek, sokáig tartó fény érhető el, emellett az az előnye is van, hogy nem karczol és minden ártalmas anyagtól ment. Ezen eksztractumból több mint három millió doboz lesz havonta a világ minden tájára szállítva. Miután nagyon sok utánzások vannak, kérjünk minden drogua, fűszer, vas és rövidáru üzletben csakis védjeggyel ellátott „Globus Putz, eksztractot” vörös keresztkötésben.

C S A R N O K.

Egy zsúrról.

Községünk egyik előbbkelő családjánál ujév napjára fényes zsúr volt készülöben. Szándékosan írtam úgy, hogy előbbkelő, mert tényleg előbb kelnek fel ott, mint egyebütt. Sok a dolog a háznál. Libákat tömni, tollat fosztani, takarítani stb. mind a ház asszonya és két leánya feladata. Az anya állítása szerint eselédet a cselédmizéria miatt nem tartanak s ez által is elejét veszik sok veszedségnek. A leányok önyallomásából következő a mai fiatal ember mind-mind nem ér egy fagarast sem, kiállhatatlanok és egy sem érdemi meg, hogy tisztességes nő a feleségük legyen. És azután mily kapzsis és pénzvágók! Szegegy leányra rá sem néznek! Önként értetődik ebből: 1. hogy ezek a lányok már nem mai csibék, 2. hogy pénzük kevés van és 3. hogy nőül mennének a legelső emberhez, ki

megkérné őket. A férj és apa, ő a családban is oly sorrendben következnek, mint itt, különböző összefüggéstelen és meglehetősen népszerű melódiákat és futamokat fütörészve, szokta az utcákat bejárni, rop-pant kíváncsisággal érdeklődve az eladandó tárgyak iránt. Azon az uton van, hogy millióssá legyen. Mert t. i. vannak milliónosok, kik itt kezdték pályájukat. Másikfelőben derék honpolgár és szolid üzlet-ember. Csak az a hibája, hogy politizál. Iszonyu hevíttel és lelkesedéssel védi elveit és támadja a más elvéket. Ugyenkor tűzbe jó, szeme ciklikázik. De csak a házában kívül. Otthon az asszony egy szavára vagy keményebb pillantására egészen megjuhászodik és legubhaszkodik valamely sarokba, miként a szárnyaszegett madárka hallgató ajakkal.

Szóval a családi konferencia egy héttel előbb elhatározta, hogy az új év első napján zsúr tartanak. Nem ment ez ott olyan simán, mint én itt leírom. Az anya elnökölt. A javaslatot a fiatalabb leány nyújtotta be. Az anya és a másik leány azonnal elfogadta az indítványt. A férj és apa, ki a drágaságra hivatkozva azt állítja, hogy előbbrevaló a mindennapi kenyér a zsurnál, az ellenkezés által oda jutott, hogy behozták neki a klotürt, leszavazták őt és a midőn már az előző emelvényt és a ministeri székeket forgácsosá akarta zuzni, megfogták a gallérjánál a szűrét és iszonyuan tiporva minden jogot, kitétek az utcára. Ezzel a javaslat törvényerőre emelkedett. Most jött a részletek megvitatása. Azon pontnál, hol a süteményhez szükséges liszt beszerzéséről volt szó, egyhangulag elhatározták, hogy a férjet és apát kiküldik két forintnyi kölcsön felhajására. Az előbb kidobott, de most kiküldött családapa elfogadta ezt annál is inkább, mert egyebet úgy sem tehetett volna s már nagyon fázott odakünn. Ezután megállapították a menut. Ezt a szakaszt az idősebb kisasszony vállalta magára, jelentvén, hogy van még a speizban egy kis baraczk, egy kis szilva, egy kis meggy, ribizli stb. dunsztban és sok-sok savanyított vágott paprika. Ehhez egy kis húst kellene készíteni s így az étrend nemcsak nem szegényes, de sőt nagyon is változatos leendő. A zsúr tetőpontjánál, a theánál ismét hevesebb hullámok söpörték végig a tanácskozókat lelket. Thea és cukor van, rum és theaszerice nincs. Pedig theának muszáj lenni, az el nem maradhat! Felmerült ugyan a csokoládé kérdése, de nagyon is hamar vissza is merült a feladás tengerébe. Tehát thea lesz. Mivel pedig rum nincs e czélből elhatároztattak, hogy a meghívandók között propagandát indítanak az alkoholos rum ellen és a czirom mellett. Thea szervice-t pedig majd kérnek valamely bizalmasabb helyről kölcsön. Megállapodtak továbbá abban, hogy a vendégek mulattatására az egyik házikisasszony, kinek remek hallása van az énekléshez, el fogja szavalni Göthe „Schiller”-jét, a másik pedig, kiben sok a drámai erő, el fogja énekelni Schiller „Göthe”-jét. Ezekután összeállították a meghívandók névsorát. Persze erős rostálás folyt. Ez magas, az alacsony, emez sovány, amaz kövér, ezt azért nem hívjuk meg, mert hencegni fog az új boájával, amaz pedig roppant finyás. De végre a névsor is készen volt. Azonnal hozzáfogtak a meghívók írásához. Nem nagyon calligraphikusan, de annál több orthographiai hibával elkészült vagy 12 darab a következő szöveggel: „X. Y.-ék szívesen látják üjévkor, vasárnap délután három és négy óra között five o'clock theára”.

Könnyen érthető okból meglehetősen izgalom közepette végre elérkezett az új esztendő első napja! Azonban óh borzalmak borzalma! Mennybeli atyánk, ki engedtet megélnünk ezt a napot, ki oly bölcsen gondoskodtál mindenről, mi szolgálid testének és lelkének örömére és gyarapodására szolgál, egyről megfélekedtetél, midőn választott népednek kiadtad kőbe vésetten parancsolataidat! Elfelejtkeztem a tizenegyedikről, hogy t. i. „Vasár-és ünnepnapokon ne vigyj számlákat felebarátaid házához.” Ennek híjával tehát a kufárok és kalmárok felhasználják a forduló napot és szaldirozott számláikkal zavarják meg az ünnepi hangulatot. A mi zsúrra erősen készülődő családunkhoz is, épen mikor javában sütik-főzik a sok finom mandulás tortát és krumplis lepényt, egyszerre csak úgy 11 óra felé beállit egy fiatal ur azon barátságos kéréssel fordulván a ház urnőjéhez, hogy Z. ur tisztelettel a nagyságát és küldi a számlát kifizetés okából. Rendkívül bájos és nyájas mosoly kíséretében visszaküldik a tiszteletet Z. urnak és megüzenik, hogy legközelebb ki fogják egyenlíteni a tartozást, Z. ur megbizottja ajánlja magát és távozik.

Alig mulik el pár perc, kopogtatnak és betoppan W. ur megbizottja. Ugyanazon jelenet, mint fent. De végig mehetné az egész a. b. c.-én, míg az utolsó hitelező megbizottját is kidobatom a háziakkal.

De már közeleg a három óra. És még alig volt itt 8—10 számlát hozó pénzbeszedő. „Jeszusom” sopánkodik az anya, ha ez így fog menni, mi lesz? Pedig még hátra van M. N. O. P. R. S. T. és U. ur, ezek mind elküldik a számlákat! Mindjárt itt lesznek a vendégek és az borzasztó blamage lesz, ha előttük jönnek ezek a sipisták! Mit tegyünk!? Mindenek előtt bezárják az ajtót. Az egyik leányzó, ki kínai gésának volt öltözve, s mondhatom, hogy ez öltözék remekül illett arcához, odaállott a bezárt ajtóhoz és leste az érkezőket azon elhatározással, hogy ha a meghívottakon kívül jönne valaki, azt egyszerűen be sem bocsátja.

Tényleg az első érkező egy számlás pasas volt. Próbálja a kilincset, nem enged. Kopogtat egy-kettőt, semmi válasz. E közben jó két zsúrra hívott vendég. Ok is igyekeznek befelé, de hát az ajtó nem nyílik. Persze a házbelek nem nyithatnak utat a miatt az átkozott számlát hozó gazember miatt! Apránként megszaporodik a kívül álló közönség, hol egy vendéggel, hol egy számlás férfival, hol meg egy-egy kíváncsi arrajáróval. Kopogtatnak, zörgetnek, dörömbölnek, hiába! Az ajtó csak nem akar feltárulni. A zsúrra hívottak sopánkodnak, a számlás küldönczök káromkodnak. Értelhetetlen, megfoghatatlan a dolog! Hopp, rikolt egy éles eszű ur, talán valami baj van odabenn. Talán gyilkosság vagy földrengés? Huh, borzasztó! Nőszar rögtön nekirugtat egy-néhány könnyű lábu gavalér és rohan a rendőrségre, meg a tűzoltókhoz segítségért. Utközben a csendőrséghez is beszó.

Ezalatt bent óriási pánik kerekedik a családban. Kapkodnak fűhöz-fához, tördelik a kezeket s futkosnak az egyik szobából a másikba. Hisz ez iszonyu, rettenetes, irtóztató. A föld alá szeretnének süllyedni szégyenletükben. Ám ott a jó férj és apa, ki eddig nem igen jutott szóhoz és a kinek minden válságos helyzetben van egy mentő gondolata. „Legyetek csak nyugodtan, fiain, szól az öreg. Az újságból olvastam, hogy mostanában nagyon divatos a széngázmérgezés. Hát hogy megmentsük a becsületet, ki fogjuk nyitni a kályha ajtaját, hogy egy kis szénszag keletkezzék. Aztán mindnyájan elájulunk és ha ránk török az ajtót, még sajnálkozni is fognak a mi szerencsétlenségünkön.” Ugy is lón. Mire a rendőrség, csendőrség és tűzoltóság behatolt a szobába, már ott feküdt a család össze-vissza a földön. Ezen látomány és a szénszag rögtön világosságot gyújtott az agyakban. Konstatálták a széngáz mérgezést. Rögtön hozzáfogtak az élettelenül heverők felélesztéséhez, mi nagy fáradság után sikerült is. A jelenlevők élénk részvételt voltak a család iránt és széjjel vitték a rémhirt a városban. És az emberbaráti szeretet nyilvánult meg a lakosságban. Bucsujáró hely lett az ágyban fekvő zsúr adó család lakása, annyi ajándékkal enyhítették fájdalomukat a jöleltű emberek, hogy azóta, a mint értesülünk, már el is hagyták az ágyat a szerencsétlenül járt anya, két leánya és a férj és legközelebb Meránba utaznak hat heti utókurára.

W. M.

Szeress, szeress, ...

Mig ifjú vagy s reménnyel telt	
Éltedben örömd leled ;	szeress, szeress !
S ha mint férfi az életnek	
Kegyetlen terhet viseled ;	szeress, szeress !
S mikor végül fáradt tested	
Földi útad sírba vezet ;	ott is szeress !
	drtm.

Felolós a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

Fejes Kaposzta

legjobb minőségű, és finom

tabla burgonya jutángos áron kapható

Lőwentfeld Sz.-nél

Grimm Jakab-féle házban.

Hirdetések
 felvételnek
 kiadóban
 Beliczey-ut 11.

Csak Globus
 tisztító
 kivonattal
 tisztítsunk

Pénz! Pénz! Pénz!

Alulírt vállalat az ország legelőkelőbb és legnagyobb pénzügyintézetével levő összeköttetéseivel fogva azon kellemes helyzetben van, hogy a **legelőnyösebb és legolcsóbb kölcsönöket** eszközli, úgy bárhol fekvő földbirtokra 10-50 évi törlesztésre **4-4 1/2 % -al**, valamint nagyobb és kisebb vidéki városokban levő épületekre 10-40 évi törlesztésre **4 1/2-5 1/2 % -kal**. — Részletes felvilágosítás és prsspektus 40 fillér postabélyeg ellenében szolgáltatik.

Igen előnyös feltételek mellett eszközöltetik **személy hitei is, katonai tisztek, állami, megyei és városi tisztviselők részére**. — Részletes felvilágosítás szintén 40 fillér postabélyeg ellenében adatik.

Ugyan alulírt vállalat által köthető a kigondolható legelőnyösebb életbiztosítás, azon bámulatra méltó feltétellel mellett, hogy eléérés esetén a biztosított tőkén kívül a tőkének szinte 50%-át kitevő nyeresemény is kerül kifizetésre. — **Ha pedig a biztosított fél 20 éven belül bármikor is elhalálozna, nemcsak az egész biztosított tőke lesz azonnal kifizetve, hanem az összes befizetett díjak is visszatéríttetnek.**

Közvetítetik továbbá ingatlanok vételre és eladása. A ki földbirtokot, házat, erdőt vagybányát venni vagy eladni szándékozik, küldje be a körülményes leírást, valamint 5 korona kezelési és nyilvántartási költséget, mely összeg ellenében az érdekelteknek ajánlatok t. tetnek.

Végül a világ legnagyobb gyárainál levő kedvező összeköttetéseknél fogva, a **legjobb és legjobb mezőgazdasági eszközök és gépek** vételre ajánlatik 1 korona postabélyeg ellenében.

Ajánlatok a következő czimre intézendők:
„P E C U N I A” hitel-vállalat Nagyszombat (Fegyver-utca 27. szám)

HIRDETMÉNY.

Egy teljesen jó karban levő Glaiion és Schultke-worth-féle és egy 34 méter hosszú létesítmény, 61 gkőnyomású engedélyezett, Danubius hajó- és gépgyárában készült

fekvőgép **gőzkazán**

jutányos áron eladó. — Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Minden család pénzt takaríthat!!!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90 Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45 Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitúra csak 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90 Szép mintázott vászon törülköző 6 drb csak 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10 30 rőfös vég csodavászon csak f. 3.65 30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15 30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95 30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45 30 rőfös vég rumburgi vászon csak 5.60 30 rőfös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40 50 rőfös vég bőr vászon csak 8.25 50 rőfös vég irlandi vászon csak f. 9.45 50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40 30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65 30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85 30 rőfös vég csikos kanavász csak f. 3.25 30 rőfös vég csikos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55 30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40 35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40 30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35 30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40 Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74 Remek női háló Corscta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56 Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45 Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25 Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22 Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr. hosszú és 1 1/2 méter széles csak 92 kr. Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr. hosszú, 1 1/2 mtr széles csak f. 1.05 Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95 Remek Caschnur paplan minden színben csak f. 3.55
--	---	--

Nemzetközi keresk. ügynökség
 Budapest, Kerepesi-ut 65 sz. I. em.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem romlíják és kitűnő ízűek.
 Doboz 1 korona és 2 korona.
 Próbadoz 50 fillér.
 Fő és szétküldési raktár:
„N A D O R” gyógyszerlár
 Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője
 csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyar-ország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

Kapható Szarvason. Ackermann Gyula, Bugyis Andor, Nigrinyi Zoltán
 gyógyszertárakban